

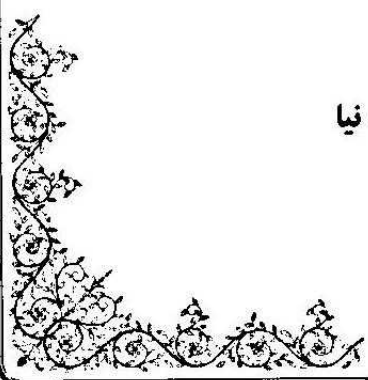

رابطه بین آموزش و رشد اقتصادی

در ایران

www.ketab.ir

عبدالمجید عارف نیا

سرشناسه	: عارف نیا، عبدالمجید، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: رابطه بین آموزش و رشد اقتصادی در ایران/ عبدالمجید عارف نیا.
مشخصات نشر	: قم: اثر قلم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۱ ص.: نمودار.
شابک	: 978-622-7581-98-0 ریال ۵۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۰۹-۱۱۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: رشد اقتصادی — ایران — اثر آموزش و پرورش — نمونه پژوهی
موضوع	: Economic development -- Iran -- Effect of education on -- Case studies
موضوع	: نیروی انسانی — ایران — آموزش — نمونه پژوهی
موضوع	: Manpower -- Iran -- Education -- Case studies
موضوع	: سرمایه انسانی — ایران — نمونه پژوهی
موضوع	: Human capital -- Iran -- Case studies
رده بندی کنگره	: ۷۵/۱۵۸۴LB
رده بندی دیویی	: ۸۳/۳۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۱۹۶۳۲

www.ketab.ir

شناسنامه کتاب

نام کتاب: رابطه بین آموزش و رشد اقتصادی در ایران

مؤلف: عبدالمجید عارف نیا

ناشر: اثر قلم

چاپ: احسان

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۸۱-۹۸-۰

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

شماره تماس: ۰۹۱۷۵۹۸۴۹۶۸

فهرست مطالب

عنوان.....صفحه

مقدمه ۱۱

فصل اول:

کلیات/۱۳

مقدمه ۱۵

ارتباط نیروی آموزش دیده با اقتصاد ۱۶

نیروی کار ۱۹

نرخ باسوادی ۱۹

آموزش و پرورش رکن اساسی توسعه ۲۱

توسعه ۲۶

شاخص های توسعه ۲۸

رشد ۲۹

تولید ناخالص ملی ۲۹

- ۲۹..... در آمد سرانه
- ۳۰..... کیفیت زندگی
- ۳۰..... شاخص های اجتماعی اقتصادی
- ۳۵..... الف- بعد اخلاقی
- ۳۵..... ب- بعد بهداشت و تغذیه
- ۳۶..... پ- توسعه تکنولوژی
- ۳۶..... ت- توسعه محیط زیست
- ۳۷..... ج- نابرابری ها و توسعه منابع انسانی
- ۳۷..... ه- بعد فرهنگی اجتماعی
- ۳۹..... و- توسعه اقتصادی

فصل دوم:

مروری بر مطالعات داخلی و خارجی/ ۴۳

- ۴۵..... مطالعات انجام شده در داخل
- ۴۵..... مطالعه تاری و ارضرو مچیلر (۱۳۸۱)
- ۴۷..... مطالعه علمی و جمشید نژاد (۱۳۸۶)
- ۴۹..... مطالعه عبدلی و ورهرامی (۱۳۸۸)

مطالعه حسن حیدری و دیگران (۱۳۹۰).....	۵۰
مطالعه شهبازی و حسنی (۱۳۹۱).....	۵۳
مطالعات انجام شده در خارج.....	۵۵
مطالعه لیو کی (۲۰۰۶).....	۵۵
مطالعه کوابنا گیما برپونگ و دیگران (۲۰۰۶).....	۵۷
مطالعه تارق سیف ا...، عبدالوداد و بن تارق اسلام (۲۰۰۷).....	۵۹
مطالعه لاوال عابیدن و وهابایولا (۲۰۱۱).....	۶۲
مطالعه افضل، رحمان، فاروق و سرور (۲۰۱۱).....	۶۳
مطالعه آنتونیا تی آدلی (۲۰۱۲).....	۶۷
مطالعه افضل و دیگران (۲۰۱۲).....	۶۹
مطالعه فرینی و مولر (۲۰۱۲).....	۷۲

فصل سوم: ۷۷

روش شناسی / ۷۷

مبانی نظری الگو.....	۷۹
دیدگاه های اقتصادی در رابطه با آموزش.....	۷۹
آموزش و نقش آن در رشد اقتصادی.....	۸۳

ارزیابی آثار سرمایه گذاری آموزشی بر رشد اقتصادی به تفکیک نوع آموزش طی سالهای اخیر مورد توجه جدی صاحب نظران و سیاستگذاران بوده است؛ در عین حال، دستاوردهای پژوهشی در کشورهایی چون ایران شواهدی سازگار فراهم نمی کنند. ارزیابی عوامل رشد اقتصادی ایران با تأکید بر تأثیر آموزش عمومی در مقایسه با آموزش عالی و همچنین بازنمایی علل ناسازگاری در یافته های تجربی است؛ در این رابطه، تأثیر برخی از مهمترین چالشهای نظری و روش شناسی بر برآوردهای تجربی که به شدت اعتبار یافته ها را متأثر می سازند، ارزیابی می شود. اطلاعات آماری از منابع بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که استخراج شده و یافته های تجربی نشان می دهند: (۱) برآوردهای تأثیر عوامل رشد اقتصادی، نسبت به ساختار الگو و نوع متغیر استفاده شده، و نسبت به روشهای مقابله با مشکلات اقتصادسنجی، بسیار حساس اند و نتیجه ارزیابیها را تغییر می دهند، (۲) آموزش عامل رشد اقتصادی است و آثار خارجی مثبت نیز دارد، (۳) سرمایه انسانی حاصل از سطوح مختلف تحصیلی تأثیری متفاوت بر رشد اقتصادی می گذارد، و (۴) از میان الگوهای برازش شده، سرمایه گذاری فیزیکی، سرمایه گذاری آموزشی، نرخ رشد جمعیت، استهلاك و تحولات فنی، جزو عوامل اصلی رشد اقتصادی ایران هستند. میزان تأثیر سرمایه گذاری آموزشی بیشتر از میزان تأثیر سرمایه گذاری فیزیکی (۰/۷۵) در مقابل (۰/۴۹) برآورد شده است. یافته ها همچنین وجود آثار خارجی ناشی از تراکم سرمایه انسانی (۰/۲۳۴) و نیز اینکه آموزشهای عمومی تأثیر به مراتب بیشتری بر رشد اقتصادی ایران دارند را تأیید می کنند. چنین یافته هایی، اولویت سرمایه گذاری آموزشی نسبت به سرمایه گذاری فیزیکی و نیز آموزش عمومی نسبت به آموزش

عالی را برای تصمیم گیران تخصیص منابع آشکار می کند. هدف این تحقیق، بررسی اثر متقابل آموزش و رشد اقتصادی در ایران طی دوره ۱۳۵۷-۱۳۸۹ می باشد. به منظور بررسی وجود رابطه بلند مدت میان متغیرهای مذکور از آزمون همجمعی یوهانسن استفاده شده است. همچنین برای بررسی رابطه علیت دو، سه و چهارمتغیره نیز از آزمون علیت گرنجر استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می دهد که سطوح مختلف آموزش بر رشد اقتصادی اثر مثبت دارد. در حالیکه رشد اقتصادی تنها بر نرخ با سواد بزرگسالان و تعداد دانشجوی اثر مثبت دارد. نتایج حاصل از آزمون علیت گرنجر بیانگر وجود رابطه علی دو طرفه میان نرخ با سواد بزرگسالان و رشد اقتصادی و رابطه علی یک طرفه در سایر سطوح آموزش از آموزش به سمت رشد اقتصادی می باشد.

عبدالمجید عارف نیا

بهار ۱۴۰۰ هجری خورشیدی

شهر چاهورز